

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

СЕКЦІЯ 4. ФІЛОСОФІЯ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ, СОЦІАЛЬНІ ПРАКТИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

Атаманюк Зоя	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ОСОБИСТОСТІ	368
Громико Олександра	ВІДМІННОСТІ ВИСТУПІВ АДВОКАТА І ПРОКУРОРА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНА ПРАКТИКА СУДОВОГО ПЕРЕКОНАННЯ	370
Копитко Вікторія	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ У ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНЕ ЗНАЧЕННЯ	373
Коткова Анна	КОСТЮМ ЯК МЕТАЗНАК У ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АРТИСТА (НА ПРИКЛАДІ НОМЕРА ГУРТУ ZIFERBLAT «BIRD OF PRAY» ДЛЯ ПІСЕННОГО КОНКУРСУ «ЄВРОБАЧЕННЯ»)	375
Лісеснко Олена	МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК У КУЛЬТУРНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	379
Малімон Віталій	ДЕРЖАВНА КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК ВІДТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНОГО КАПІТАЛУ СУСПІЛЬСТВА: ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ	382
Мельник Мирослава	ВУЛИЧНИЙ ПЕРФОРМАНС ЯК СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ	386
Сухорукова Анна	ВПЛИВ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ НА	390
Мальченко Анна	СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА	
Мацука Вікторія	КУЛЬТУРНІ ХАБИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ В СИСТЕМІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	392
Nykyropets Svitlana	MEDIA LITERACY AND CRITICAL THINKING IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES AS A TOOL FOR COUNTERING RUSSIAN DISINFORMATION	395
Піскун Катерина	ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	400
Полонка Іванна	ПРАВОВА ПОВЕДІНКА ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	405
Роговенко Анжела	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ В МЕДІА ТА ДИСКУРС СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	408
Ромма Юлія,	МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ	411
Чернобук Валентина	ГЕНДЕРНІЙ ДИСКРИМІНАЦІЇ	
Храбан Тетяна	ЖІНОЧИЙ ГЕРОЇЗМ ЯК РЕСУРС ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ФІЛОСОФСЬКО-ДИСКУРСИВНИЙ ВИМІР	414
Цвєткова Анна	ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: КРОС КУЛЬТУРНІ РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	417
Чернишева Софія	РОЗВИТОК І ЗАКРІПЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРИНЦИПІВ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПРАКТИКИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	419

увявлення про лідерство та відкриває можливості для більш інклюзивного й стійкого державотворення.

Література:

1. Aupitak T. Feminist quest heroine: female superheroines and deconstruction of male heroism. REDEN. *Revista Española de Estudios Norteamericanos*. 2023. Vol. 5, no. 1. P. 109–127. <https://doi.org/10.37536/reden.2023.5.2153>.
2. Efthimiou O. The hero organism: advancing the embodiment of heroism thesis in the twenty-first century. *Handbook of Heroism and Heroic Leadership*. 2016. 24 p.
3. Khraban T. Developing a well-balanced military identity among female military personnel. *Polish Sociological Review*. 2024. Vol. 225, no. 1. P. 69–82. <https://doi.org/10.26412/psr225.04>.
4. Khraban T., Khraban M. The conceptualisation of female heroism in Ukrainian society during periods of armed conflict and crisis. *Gender a výzkum / Gender and Research*. 2025. <https://doi.org/10.13060/gav.2025.003>.

Цвєткова А. О.,
здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса, Україна

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: КРОС-КУЛЬТУРНІ РИЗИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Глобалізація стала не лише економічним чи технологічним явищем, а й цивілізаційним викликом, що змінює саму природу громадянського суспільства. У світі, де кордони стираються, а культури взаємодіють у безпрецедентному масштабі, громадянське суспільство постає як арена боротьби між ризиками фрагментації та можливостями інтеграції. Саме тут крос-культурний вимір набуває вирішального значення: він визначає, чи стане глобалізація джерелом конфліктів, чи платформою для нової солідарності.

Громадянське суспільство вивчають як у класичних працях політологів (А. Токвіль, Дж. Кін), так і в сучасних дослідженнях, що акцентують на його трансформації в умовах глобалізації (Р. Патнем, М. Вальзер).

Крос-культурна проблематика є фокусом наукового інтересу соціологів і культурологів, які аналізують міжкультурну комунікацію та її вплив на політичну участь (Г. Хофстеде, С. Хантінгтон, Ю. Хабермас).

Культурна мобільність досліджена в працях, присвячених міграційним процесам і глобальним освітнім обмінам. З. Бауман підкреслює, що мобільність є ключовим маркером сучасної ідентичності, тоді як У. Бек розглядає її як ресурс для формування «космополітичного громадянства».

У новітніх компаративних дослідженнях (Hu, Wu, Li & Chen, 2022) культурна мобільність постає як альтернатива культурній репродукції, що відкриває можливості для освітньої та соціальної інтеграції.

Дослідник М. Еммісон (2003) трактує її як здатність переходити між культурними сферами, пов'язуючи з класовими відмінностями у культурному споживанні.

А сучасні роботи (Richards, Boros, Bogdán & Durst, 2024) показують, що культурна мобільність етнічних меншин має власні траєкторії, які формуються через освіту та глобальні комунікації. Таким чином, культурна мобільність у науковій літературі розглядається як багатовимірний феномен, що поєднує ризики маргіналізації з можливостями демократичної інклюзії.

Таким чином, сучасна наукова література окреслює багатовимірний контекст, у якому громадянське суспільство постає як простір взаємодії культурних потоків, ризиків і можливостей.

Масові переміщення людей створюють багатокультурні спільноти, які потребують інтеграції у політичні та соціальні структури. Міграція збагачує громадянське суспільство новими практиками, але водночас породжує виклики – від культурних бар'єрів до політичної радикалізації.

Інтернет і соціальні мережі відкрили простір для транскультурного діалогу. Вони дозволяють громадянам різних країн взаємодіяти, формувати глобальні рухи та мобілізувати ресурси. Проте цифрова сфера несе й ризики: інформаційна поляризація, поширення фейків, маніпуляції з громадською думкою.

Освіта, туризм, професійні обміни формують нові моделі ідентичності. Людина стає носієм кількох культурних кодів, що впливає на її політичну соціалізацію. Це відкриває можливості для формування громадянського суспільства, яке базується на принципах інклюзії та діалогу.

Маємо акцентувати й на негативних моментах, що наразі актуалізуються у сучасному суспільстві. По-перше, мова йде про крос-культурні ризики. З-поміж них виділяємо: конфлікти ідентичностей у багатокультурних суспільствах; загроза маргіналізації мігрантів та меншин; використання культурних відмінностей як інструменту політичної маніпуляції.

Не менш важливим є висвітлення потенціалу крос-культурної феноменології. Насамперед мова йде про: розвиток міжкультурної

компетентності як ресурсу демократії; формування нових моделей громадянської активності через глобальні мережі; збагачення політичної культури завдяки культурному різноманіттю.

Підсумовуючи можемо зазначити, що громадянське суспільство в умовах глобалізації не є статичною структурою, а динамічним багат шаровим конструктором, що постійно змінюється під впливом культурних потоків. Крос-культурний вимір є одночасно викликом і шансом: він може стати джерелом конфліктів, але водночас відкриває шлях до нової якості демократії. Майбутнє громадянського суспільства залежить від здатності інтегрувати різноманітність, перетворюючи її на ресурс солідарності, діалогу та політичної участі.

Література:

1. Бауман З. *Глобалізація: Наслідки для людини і суспільства*. Київ: Основи. 2002.
2. Бек У. *Що таке глобалізація? Помилки глобалізму – відповіді на глобалізацію*. Київ: Критика. 2001.
3. Хабермас Ю. *Між фактом і нормою: внесок до дискурсивної теорії права і демократії*. Київ: Либідь. 1996.
4. Хантінгтон С. *Зіткнення цивілізацій і перебудова світового порядку*. Київ: Основи. 1996.

Чернишева С. В.,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Чернобук В. В.,
старший викладач
кафедри теорії держави та права
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна

РОЗВИТОК І ЗАКРІПЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРИНЦИПІВ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПРАКТИКИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Актуальність проблематики розвитку та закріплення міжнародних принципів суддівської етики зумовлена зростанням ролі судової влади не лише як елемента механізму державної влади, а і як важливої соціокультурної

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції